

మల్లె

రకాలు : మల్లెలో సాధారణంగా విడిమల్లె, దొంతరమల్లె, గుండుమల్లె మరియు బొడ్డుమల్లె తరహా పూల రకాలు కలవు.

ప్రవర్ధనం : కొమ్మ కత్తిరింపుల ద్వారా గాని, అంటు మొక్కలు తొక్కడం (లేయరింగ్) ద్వారా గాని ప్రవర్ధనం చేస్తారు.

నాటటం : మల్లె మొక్కలను తేలికపాటి నేలల్లో నాటాలి. జూన్-డిసెంబర్ వరకు ఎప్పుడైనా నాటవచ్చు. సాయంత్ర సమయాన నాటడం వలన మొక్క బాగా అతుకుతుంది. అంటు మొక్కలను వరుసల మధ్య మరియు మొక్కల మధ్య 1.25-2.00 మీటర్ల ఎడం ఉండేలా నాటుకోవాలి.

కత్తిరింపులు : మల్లె తోటలో లేత చిగుర్ల నుంచే పూలు వస్తాయి కాబట్టి ప్రతి సంవత్సరం ఆకును రాల్చడం మరియు కొమ్మ కత్తిరింపులు తప్పని సరిగా చేపట్టాలి. కొమ్మలు కత్తిరించడానికి 10-15 రోజుల ముందు నీరుకట్టడం ఆపేయాలి.

నీటి యాజమాన్యం : కొమ్మ కత్తిరింపుల తర్వాత నీరు కట్టటం వలన మొక్కలు కొత్తగా చిగురిస్తాయి. నేల స్వభావాన్ని బట్టి 8-10 రోజులకు ఒకసారి తడి ఇవ్వాలి. డ్రిప్ ద్వారా కూడ నీటి సదుపాయం కల్పించవచ్చు.

ఎరువులు : ప్రతి మొక్కకు 8-10 కిలోల పశువుల ఎరువుతోపాటు 60-120 గ్రా. నత్రజని, 120 గ్రా. భాస్వరం మరియు పొటాష్ ఎరువులను మొదటి కొమ్మ కత్తిరింపులు చేసిన వెంటనే వేయాలి. తదుపరి సూచించిన మోతాదును దఫాలుగా వేయటం మంచిది.

దిగుబడి : పూల దిగుబడి పెంచుటకు లీటరు నీటికి 2.5 గ్రా.ల జింక్ సల్ఫేట్, 5 గ్రా.ల మెగ్నీషియం సల్ఫేట్ సూక్ష్మ ధాతువులను కలిపి రెండు, మూడు దఫాలుగా పిచికారి చేయాలి. మొక్కలు నాటిన 6 నెలల తర్వాత పూత ప్రారంభమయి మొక్క పెరిగే కొద్దీ దిగుబడి అధికమవుతుంది. ఎకరానికి షుమారు 3-4 టన్నుల దిగుబడి పొందవచ్చు.

సస్యరక్షణ

పురుగులు

మొగ్గతొలుచు పురుగు : పురుగు యొక్క లార్వా, పువ్వు మొగ్గల్లోనికి చొచ్చుకొనిపోయి పూల భాగాలను తినివేస్తూ తీవ్రదశలో మొగ్గలన్నింటిని ఒక దగ్గరికి చేర్చి ముడుచుకుపోయేటట్లు చేస్తుంది. నివారణకు గాను మలాథియాన్ లేక ఎండోసల్ఫాన్ లీటరు నీటికి 2 మి.లీ. మందును కలిపి చెట్లపై పిచికారి చేయాలి.

నల్లి : ఈ పురుగు ఉధృతి పొడి వాతావరణంలో ఎక్కువగా వుంటుంది. పురుగులు ఆకు అడుగు భాగాన చేరి రసాన్ని పీల్చడం వలన ఆకులు పసుపు రంగుకు మారి రాలిపోతాయి. నివారణకు గాను గంధకపు పొడిని ఎకరాకు 8-10 కిలోల చొప్పున చల్లుకోవాలి.

తెగుళ్ళు

ఆకు ఎండు : తెగులు ఆశించిన ఆకులు దళసరిగా మారుతాయి, ఆకు పై భాగంలో ఎరుపు రంగు మచ్చలు ఏర్పడతాయి. తీవ్రదశలో 50 శాతం వరకు దిగుబడి తగ్గుతుంది. నివారణకు మాంకోజెబ్ 3 గ్రా. లేక కార్బండైజిమ్ 1 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

ఎండు తెగులు : తెగులు తొలిదశలో మొక్క క్రింది భాగం ఆకులు ఎండిపోతాయి. అటు పిమ్మట పైభాగాన వున్న ఆకులు కూడా ఎండి రాలిపోతాయి. తీవ్ర దశలో మొక్కంతా ఎండి చనిపోతుంది. నివారణకు మొక్కల చుట్టూ కాపర్ ఆక్సైడ్ 3 గ్రా. లీటరు నీటిలో కలిపి భూమిని తడవాలి.